

# **Monialaisen sisäilmastotyöryhmän toiminta Kankaanpään kaupungissa**

## Lähtökohta toiminnalle

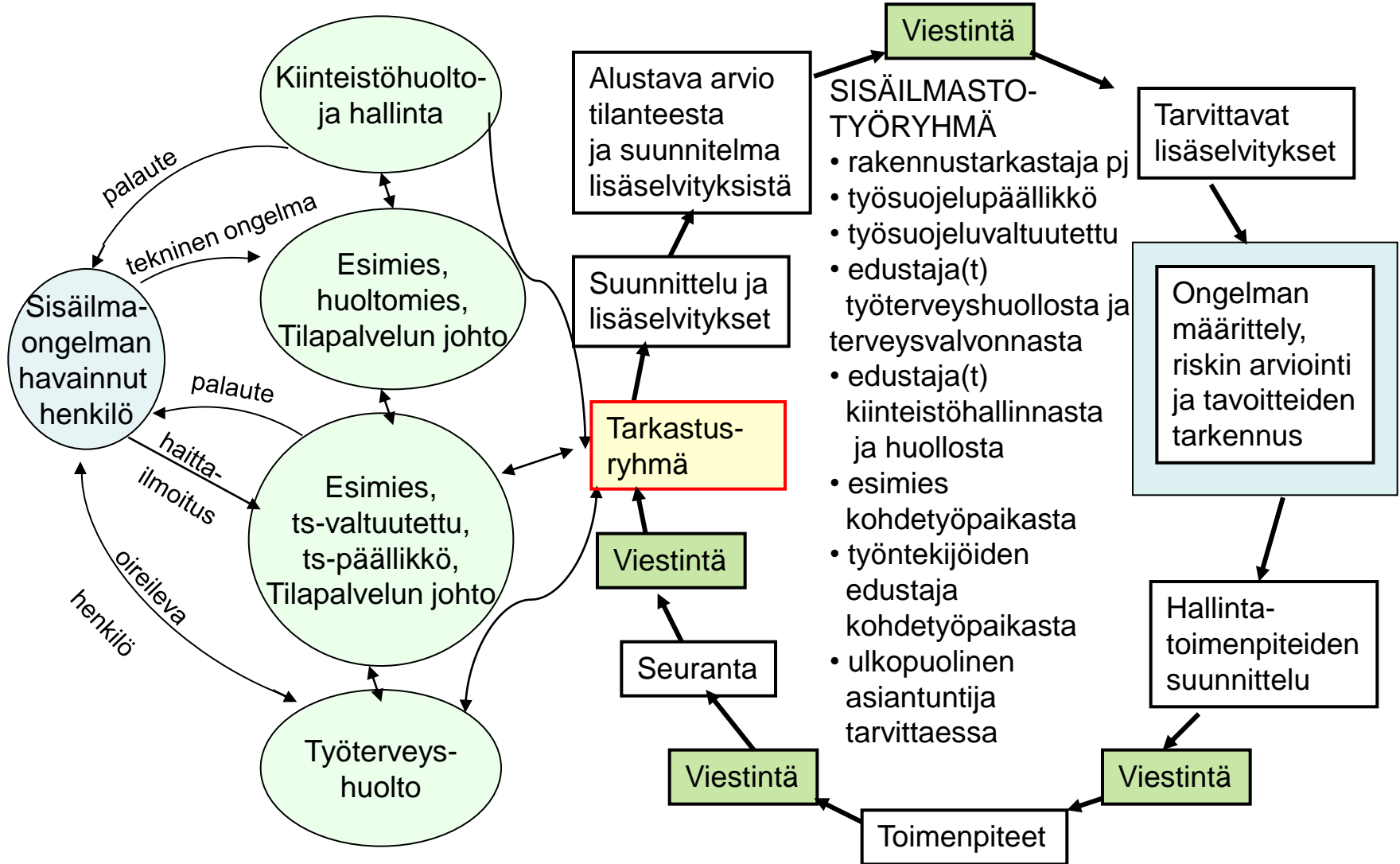
- 2008 kevät talvella Kangasmetsän koulun pitkään jatkuneet sisäilmasto-ongelmien syyt tulivat esille ja koulu päätettiin sulkea kevätlukukauden jälkeen
- Ts-päällikkö vaihtui 2008 alusta (kokematon)
- Ongelmaan paneuduttiin lähinnä työsuojelelun lähtökohdista, mutta jo alussa havaittiin prosessin vaativan laajalla rintamalla osaamista ja päätöksentekoa

- Juustohöyläsäästämisen seurauksena oli muodostunut runsaasti korjausvelkaa rakennuskantaan
- Luottamuspula vallitsi käyttäjien ja ylläpidon välillä
- Kiinteistöjen hallintaan ei ollut ohjelmaa ja dokumentointi tehdyistä huoltotoimista ja korjauksista olivat puutteellisia
- Hankkeiden valvontaa tehtiin omantoimen ohessa
- Siivouksen kilpailuttaminen johti kouluilla siisteystason laskuun

## Toiminnan aloitus

- Kj:n päätös monialaisen sisäilmastotyöryhmän perustamisesta
- Sisäilmastotyöryhmän muodostaminen ttl:n ohjeiden ja koulutuksen mukaan
- Tiedotustilaisuuksia opettajille ja oppilaiden vanhemmille
- Hankepäätös kaikkien koulukeskuksen rakennuksien korjauksista

# Toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi



## Kankaanpään kaupungin sisäilmastotyöryhmä (perustettu 2008) (pe = perusjäsen)

- Ilkka Vainionpää, rakennustarkastaja, pj. (pe)  
puh. 044 577 2751 [ilkka.vainionpää@kankaanpaa.fi](mailto:ilkka.vainionpää@kankaanpaa.fi)
- Marja Vaajasaari, tekninen johtaja (pe)  
puh. 044 577 2619 [marja.vaajasaari@kankaanpaa.fi](mailto:marja.vaajasaari@kankaanpaa.fi)
- Pentti Saloniemi, tilapalvelun päällikkö (pe)  
puh. 044 577 2620 [pentti.saloniemi@kankaanpaa.fi](mailto:pentti.saloniemi@kankaanpaa.fi)
- Kari Kähkönen, rehtori Kangasmetsän koulu (pe)  
puh. 044 577 2371 [kari.kahkonen@kankaanpaa.fi](mailto:kari.kahkonen@kankaanpaa.fi)
- Sanna Heinineva, palvelupäällikkö (pe)  
puh. 044 577 2629 [sanna.heinineva@kankaanpaa.fi](mailto:sanna.heinineva@kankaanpaa.fi)
- Riitta Laitila, työterveyshoitaja (pe)  
puh. 044 577 3902 [riitta.laitila@eposa.fi](mailto:riitta.laitila@eposa.fi)
- Ilpo Möttönen, työsuojelupäällikkö (pe)  
puh. 044 577 2624 [ilpo.mottonen@kankaanpaa.fi](mailto:ilpo.mottonen@kankaanpaa.fi)
- Kari Särkelä, työterveyslääkäri  
puh. 577 3900 [kari.sarkela@eposa.fi](mailto:kari.sarkela@eposa.fi)
- Matti Palmu, työsuojeluvaltuutettu , sihteeri  
puh. 044 577 2330 [matti.palmu@kankaanpaa.fi](mailto:matti.palmu@kankaanpaa.fi)
- Laura Juhantalo, terveysvalvonnan johtaja  
puh. 050 594 4442 [laura.juhantalo@eposa.fi](mailto:laura.juhantalo@eposa.fi)

## Muutoksia

- Tilapalvelun johto vaihtui useaan kertaan
- Keskustelun ilmapiiri muuttui luottamukselliseksi
- Isompien koulujen siivous otettiin oman siivouksen piiriin
- Tilapalveluun hankittiin sähköinen hallintajärjestelmä
- Ymmärrys kokoaikaisen rakennusvalvojan tarpeellisuudesta
- Käyttäjien kokemuksiin perustuva ongelman ratkaisemisen lähestymistapa vallalle

- Oikea-aikaiselle tiedotukselle on tullut yhä suurempi painoarvo
- Kokouksen muistiot kirjoitetaan valmiiksi jo kokouksessa ja tallennetaan työryhmän jäsenten ja työsuojelun käyttöön omaan tiedostokansioon
- Kankaanpään tehtiin oma toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi (pienin muutoksin Jyväskylän mallista)
- Yksittäiset näytteidenotot ovat vaihtuneet kokonaistutkimukseen
- ”Työpaikkakyvyttömät” (jo altistuneet henkilöt)



# Tulevaisuus

## Korjausvelan kasvun ehkäisy

- Huonoista kiinteistöistä on osattava luopua riittävän ajoissa
- Uusien tilojen soveltuvuus on harkittava tarkkaan
- Hankkeiden tiukan aikatauluttamisen haasteet
- Kiinteistöjen hoidon resurssien varmistaminen

## **Toimenpiteitä hyvän sisäilmaston turvaamiseksi**

1. Osaava rakentaminen ja kunnostaminen
2. Kiinteistön oikea käyttö ja hoito
3. Oikeanlainen tilojen sisustus ja siivottavuus
4. Riittävä ja ammattimainen siivous
5. Oikea lämpötila
6. Puhdas, riittävä ja tasapainoinen ilmanvaihto
7. Oikeanlainen akustointi
8. Vesijohdot ja viemärit kunnossa

# Kuinka menettelet työntekijänä sisäilmasto-ongelmaepäilyssä

## ”Työntekijäohje”

TYÖNTEKIJÄ

### 1. VAIHE

Mitä voit tehdä itse?

**Katso Toimenpiteet hyvän sisäilmaston turvaamiseksi.**

### EPÄILET TYÖPAIKALLA SISÄILMASTO-ONGELMAA

Merkkejä mahdollisesta sisäilmasto-ongelmasta ovat esim. tunkkainen ilma, liian alhainen tai liian korkea lämpötila, epämiellyttävä haju, veto, pöly, pinnoitteiden värimuutokset, kosteusvauriojäljet.

Sinulla on oireita, jotka helpottuvat tai häviävät muualla ollessa, esim. nenän ja kurkun oireet, silmien ärsytys, iho-oireet, päänsärky, pahoinvointi, huimaus, väsymys, usein toistuvat hengitystietulehdukset.

### 3. VAIHE

Ole yhteydessä **työterveys-** **hoitajaan ja työsuojelu-** **organisaatioon** mikäli sinulla oireet jatkuvat ja epäilet niiden liittyvän työpaikkasi sisäilmaan.

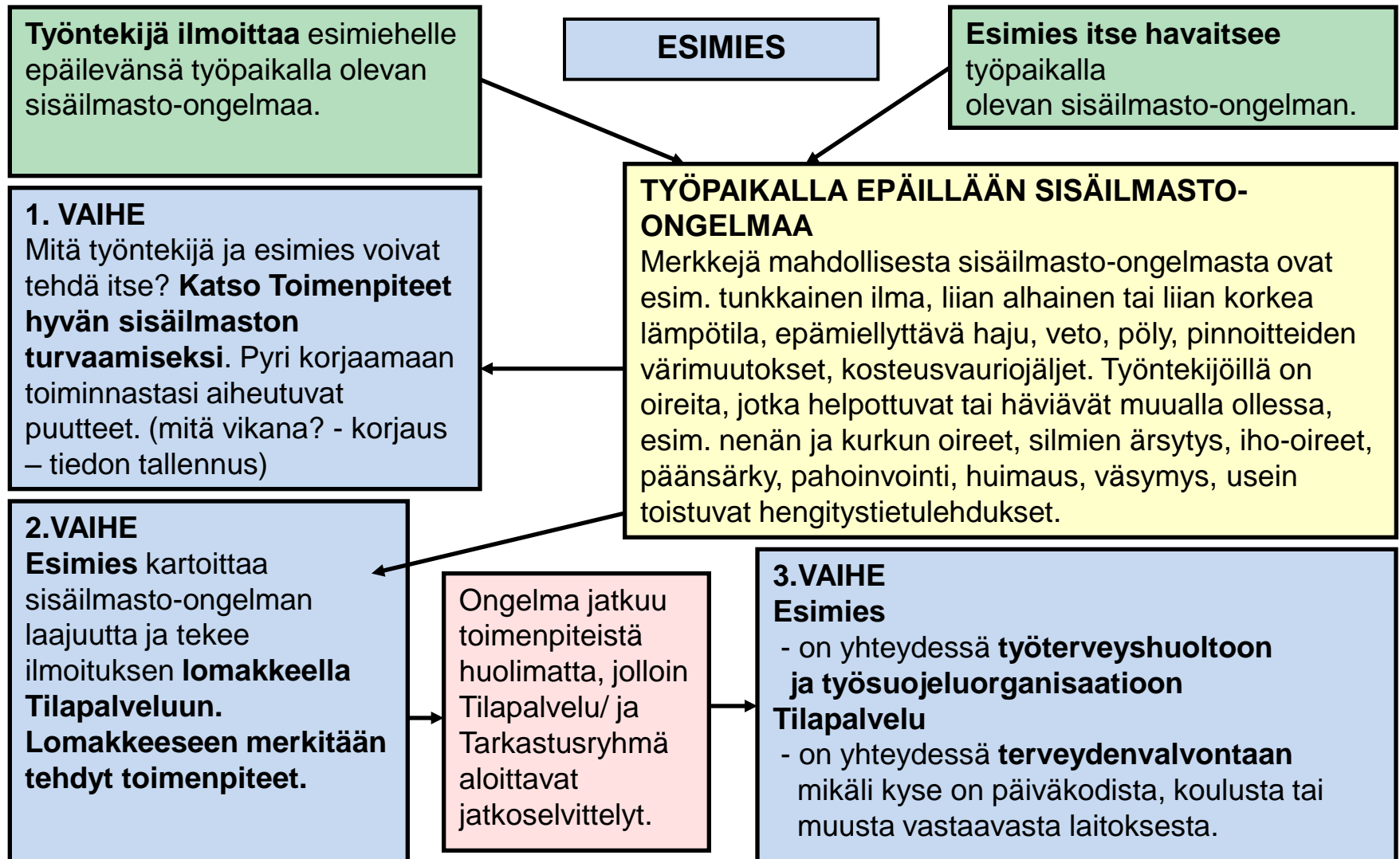
### 2. VAIHE

**Ilmoita esimiehellesi epäily sisäilmasto-ongelmasta.**

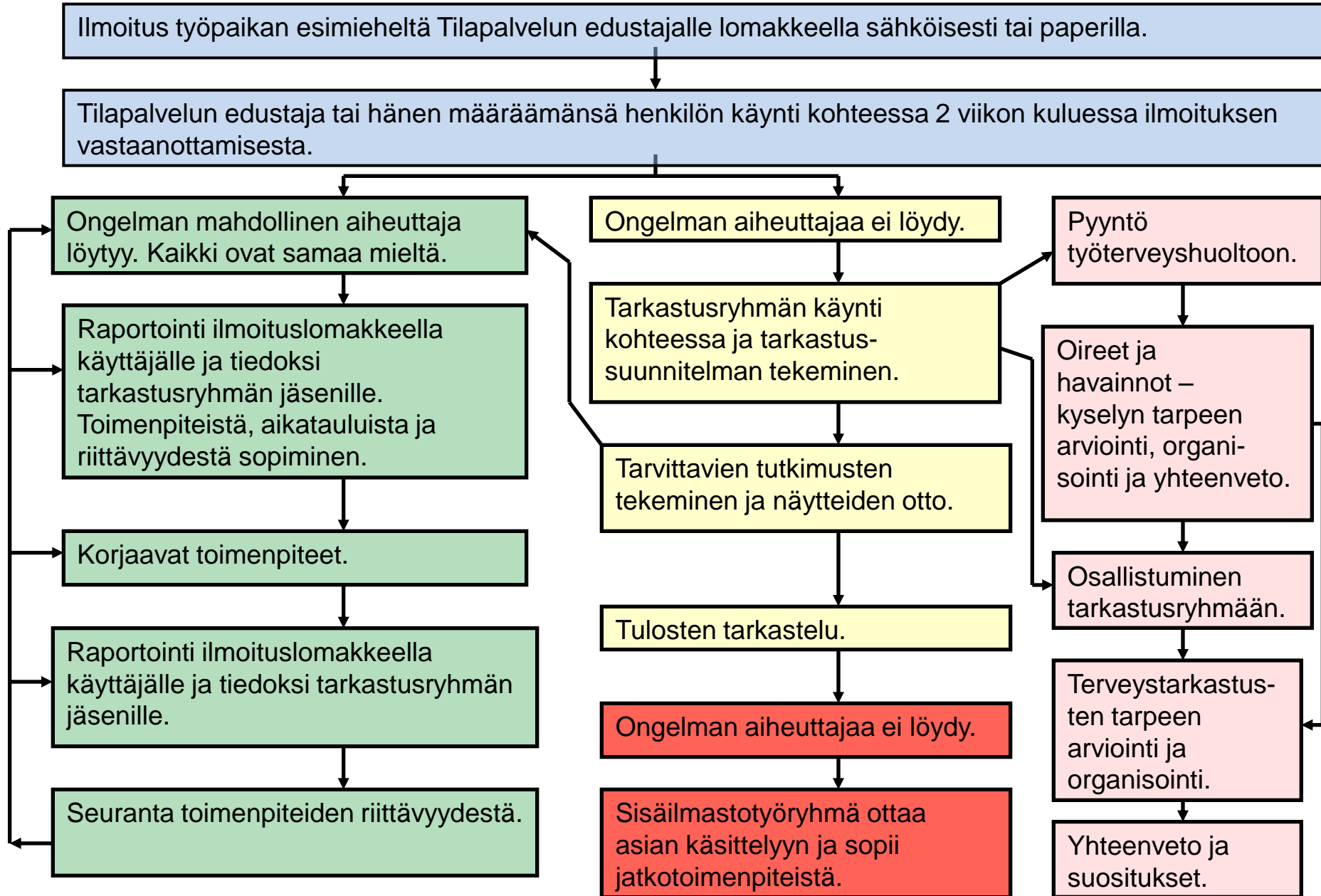
**Esimies** kartoittaa sisäilmasto-ongelman laajuutta ja tekee ilmoituksen Tilapalveluun.

# Kuinka menettelet esimiehenä sisäilmasto-ongelmaepäilyssä

## ”Esimiesohje”



# Toimintamalli sisäilmasto-ongelman selvittelytyössä



## Tarkastusryhmä

### Tilapalvelu

- Tilapalvelun edustaja/t
- tarvittaessa:**
- kiinteistönhoitaja
  - ulkopuolinen asiantuntija
  - siivouksen ja ruokahuollon edustaja
  - kouluterveydenhoitaja
  - terveystarkastaja

### Työterveyshuolto

- palvelualueen vastaava työterveyshoitaja ja/tai työterveyslääkäri

### Työsuojelu

- palvelualueen työsuojeluvaltuutettu
- työsuojelupäällikkö

- Kohdekohtainen työryhmä, jonka tilapalvelu perustaa tarvittaessa ja lakkauttaa, kun ongelma on hoidettu
- toimii ”**työrukkasena**” kohteiden sisäilmasto-ongelmien selvittelyssä
- Tekee **tarkastuksia** kohteisiin ja laatii **tutkimussuunnitelman yhteistyössä terveysvalvonnan kanssa;**
  - mittaukset, näytteet, tulosten tarkastelu, jatkotoimenpiteet
- **tiedottaa** mm. suunnitelmasta kohteen henkilöstölle (esimiehelle)
- kutsuu ja käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita sisäilmasto-ongelman ratkaisemiseen
- huolehtii **tiedonvälityksestä** sisäilmastoryhmälle
- siirtää kohteet, joissa ratkaisua sisäilmasto-ongelmaan ei löydy, sisäilmastotyöryhmän käsiteltäväksi

Työnantajaedustaja

Työntekijäedustaja

**Käyttäjien edustajat;** työnantajan ja työntekijöiden edustajat

## Sisäilmastotyöryhmä

Kutsutaan tarvittaessa

- toimii **asiantuntijaryhmänä** sisäilmastoasioissa
- jatkaa tarkastusryhmältä siirtyneiden kohteiden selvitystyötä
- kutsuu ja käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita sisäilmasto-ongelmien ratkaisemiseen
- **antaa suosituksia** tilojen korjaustarpeesta ja –aikataulusta
- **vastaa sisäisestä tiedottamisesta** sisäilmastoasioissa
- ottaa tarvittaessa yhteyttä aluehallintovirastoon
- **antaa** tarvittaessa **toimenpidesuosituksia** sisäilmaston laadun parantamiseksi
- **laatii muistion** käsitellyistä kohteista
- tekee ehdotuksia sisäilmastoon liittyvien projektien toteuttamiseksi